

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Corruptie in Brazilië

Korstjens, S.

Citation

Korstjens, S. (2016). Corruptie in Brazilië. *Bestuurskundige Berichten*, 31(2), 13. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3212461>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3212461>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Corruptie in Brazilië

Door: Sandra Korstjens

Sandra Korstjens, B.I.L.-alumnus is freelance multimedia journalist en werkt vanaf 2013 als Latijns-Amerika correspondent voor RTL Nieuws. Zij deed onder meer verslag van het WK voetbal en de Olympische Spelen. Voor deze editie van de BB vroegen wij haar een stuk te schrijven over hoe zij corruptie ervaart in een land wat zeker niet vrij is van corruptieschandalen, het land waar zij sinds 2012 woont: Brazilië.

Het is op z'n zachtst gezegd een onstuimig jaar in de Braziliaanse politiek. President Dilma Rousseff staat op het moment van schrijven op non-actief, oud-president Lula wordt mogelijk vervolgd voor belemmering van de rechtsgang en tientallen andere politici en zakenmannen zijn al opgepakt in verband met een langlopend onderzoek naar corruptie rondom het staatsoliebedrijf Petrobras.

Als het gaat over corruptie is Latijns-Amerika in de ogen van veel Nederlanders niet bepaald een lichtend voorbeeld. Niet zo gek natuurlijk als je de corruptie-index van Transparency International bekijkt, want daaruit blijkt dat de meeste landen hier in de regio niet zo goed scoren op dit vlak. Ook Brazilië is daarop geen uitzondering met de 76e plaats op de lijst. Ter vergelijking, Nederland staat op plek 5.

Toch moet je je niet voorstellen dat je hier sneller door een ambtenaar wordt geholpen door hem wat geld toe te schuiven. Vooral als je geen eigen bedrijf hebt, zal je hier niet zo snel mee in aanraking komen.

Meestal is corruptie hier een stuk 'subtieler'. Zo moest ik voor mijn persaccreditatie voor de Olympische Spelen opeens een gezondheidsverklaring inleveren. Die 'toevallig' natuurlijk alleen voor 15 dollar door een specifiek bedrijf werd verzorgd.

Het zijn precies dit soort deals en vriendjespolitiek waar het helaas van barst in Brazilië. Tenminste, dat blijkt wel uit alle informatie die nu bekend wordt door de zogenoemde 'Operatie Wasstraat'. Het onderzoek naar de corruptie bij het staatsoliebedrijf Petrobras breidt zich als een olievlek uit. Het lijkt soms wel alsof bijna iedereen in de Braziliaanse politiek bij dit schandaal betrokken is.

Doordat de corruptieschandalen zo het nieuws beheersen hier, kun je al snel het idee krijgen dat het steeds erger wordt. Maar daar ben ik het niet mee eens. Dat we te horen krijgen over alle vuile afspraken is juist fantastisch. Dat betekent dat er eindelijk iets aan wordt gedaan.

Maar of Brazilië echt aan het veranderen is, dat moet nog wel blijken. Tot op zekere hoogte zit corruptie namelijk gewoon ingebakken in de cultuur. Dat heeft volgens mij niet zozeer met het karakter van de Braziliaan te maken, maar meer met het verpeste systeem hier.

Vaak zijn er zoveel regels en is er zoveel bureaucratie, dat iedereen er alles aan zal doen om daar onderuit te komen. Je zou zelfs kunnen zeggen dat de corruptie is geïnstitutionaliseerd. Als je namelijk iets bureaucratisch snel en efficiënt wilt regelen, dan kun je een zogeheten despachante inhuren. Een mannetje die tegen betaling alles voor je regelt. Hoe hij dat precies doet, dat hoef jij natuurlijk niet te weten.

Maar als het systeem gewoon goed zou functioneren hier, dan zou zo'n despachante natuurlijk helemaal geen werk hebben. Zelf heb ik er gelukkig nog nooit één nodig gehad. Maar zeg nooit nooit. Want na tientallen verloren uren aan balies of met nutteloze klantenservicemedewerkers, is er soms maar één oplossing om aan alle ellende te ontsnappen: betalen.